

Pågående arbete för att skapa digitalt stöd för provtagning som utförs i kommunal primärvård

Områdesnätverk MAS/MAR

Louise Roberts, hälso- och sjukvårdsstrateg, Region Skåne

Hur började det?

- I förarbetet inför Skånes digitala vårdssystem (SDV) upptäcktes att provtagningsflödet mellan Region Skåne och kommunerna behöver förändras, särskilt för patienter med kommunal primärvård som behöver provtagning i hemmet. Initialt var målet att ta fram pappersrutiner.
- En arbetsgrupp bildades och träffades vid tre tillfällen för att utreda en bättre lösning för provtagningsflödet som beaktar patientsäkerhet, arbetsmiljö och kvalitet. Gruppen konstaterade tidigt att Region Skånes införande av eLAB RS, en elektronisk portal för provtagningsprocessen internt i Region Skåne, hade accentuerat utmaningarna
- Gruppen kartlade hur provtagningsprocessen såg ut då (och nu), vilket visade på variationer i processen beroende på vem som beställer provtagning och var proverna lämnas in. Många utmaningar identifierades, inklusive ojämn kvalitet och långa väntetider.
- Gruppens konstaterade att nuvarande provtagningsprocess varken är effektiv eller patientsäker. Diskussioner pekade på behovet av en gemensam digital lösning för att förbättra processen och göra den mer jämlik.

=> Bad Central tjänstemannaberedning om uppdrag att undersöka vilka möjligheter som finns, såväl juridiska som tekniska, att tillskapa en digital lösning - vilket också beviljades 2024-03-20.

Arbetsprocess

- Förstudie inleddes med hjälp av projektledare från Region Skåne.
- Förstudien resulterade i förslag om att skapa digitalt stöd genom sammanbygga av eLAB och Mina planer. Förslaget antogs av styrgruppen för förstudien.
- Tre delar vi jobbat med därefter:
 - Teknisk utveckling
 - Framtagande av Skånegemensam rutin
 - Övrigt som behövs för att det ska fungera bra

Teknisk utveckling

Det digitala stödet skapas genom kommunikation mellan eLAB och Mina planer:

- Ordinatorer lägger beställning i eLAB och erhåller provsvar i PMO/Melior (som kommunicerar med eLAB)
- Kommunal sjuksköterska accepterar beställning, skriver ut etiketter och efter utförd provtagning registrerar provet i Mina planer
- eLAB skjuter iväg begäran om provtagning till Mina planer och kommunen om det finns ett upplagt Akutblad i Mina planer

Ansvar för teknisk utveckling åvilar systemförvaltningsgrupperna för eLAB och Mina planer.

Arbetshypotesen är att eLAB ska kunna ersättas av modul i SDV efter införande av SDV.

Skånegemensam rutin för provtagning

- Gemensam rutin för hur beställning av provtagning genomförs, tas emot, bekräftas eller avvisas av kommunal hälso- och sjukvård.
- Rutinen beskriver remisshantering och registrering av utförd provtagning.
- Rutin ska även beskriva hantering av akut provtagning.
- Tre referensgruppsmöten har genomförts med representanter från kommuner och Region Skåne.
- I princip färdig rutinbeskrivning (saknas avsnitt om reservrutin för när systemet ligger nere eller vid akut provtagning = Pappersremiss, samt beskrivning av vad som händer om begäran om provtagning avslås)

Ansvar för framtagande av Skånegemensam rutin åvilar Vårdsamverkan Skåne

Ambitionen är att ha rutin och manual i samma dokument (samverkan med systemförvaltningsgrupp)

Övrigt som behövs för god funktion

- Justera förfrågningsunderlag för vårdcentral
 - Behöver framgå att vårdcentralerna har skyldighet att ta emot, eventuellt kylförvara samt packa för transport prover tagna i kommunal primärvård även om även om proverna inte rör egna listade patienter eller om de är ordinerade utanför egna vårdcentralen – dialog pågår (Nära vård och hälsa har bollen).
- Utöka KVG-katalog med produkterna odlingspinnar och behållare för avföringsprov, LABremiss (Rutin 1) och etiketter för etikettskrivare – dialog pågår (Koncernstab Inköp har bollen)
- Central finansiering av provtagningsmateriel som används av kommunerna, LABremiss (rutin 1) och etiketter som används av kommun
 - Behövs då beställning av ovanstående ogillas av ordinator då provtagningsmaterial ofta beställs som kollin av 50 eller 100 artiklar och listad vårdcentral inte vill bekosta material som inte rör egna patienter och egna ordinationer (Preliminärt ok från Ekonomistyrningsstab)

Preliminär införandeplan

Hösten 2025 beräknas en första pilot genomföras. Östra Göinge och Hässleholm har räckt upp handen.

Därefter planeras ett ordnat införande för resterande kommuner. Målsättning är att samtliga kommuner har tillgång till det digitala provtagningsflödet januari 2026.